

CIBAL în colaborare cu Consiliul Internațional al Arhivelor.

Concluziile desprinse din reuniunile de lucru comune ale AIESEE și CIBAL au reflectat necesitatea cooperării științifice a organismelor implicate în vederea intensificării muncii de identificare a surselor referitoare la Balcani și sud-estul Europei, a promo-

vării studiilor privind această zonă a lumii și dezvoltarea activității de publicare a acestor surse, a căror cunoaștere va veni în sprijinul istoriografiei contemporane prin stabilirea locului și rolului popoarelor din sud-estul Europei în cadrul civilizației universale.

SANDA RACOVICANU

Al doilea simpozion de paleografie și diplomatică slavă. Sofia, 15—30 august 1983

Găzduit, ca și prima ediție, de Centrul internațional de informație asupra surselor de istorie balcanică și mediteraneeană (CIBAL) împreună cu Academia bulgară de științe și cu Biblioteca națională „Kiril și Metodiu” (în a cărei sală de conferințe s-au ținut lucrările), cel de al doilea seminar de paleografie și diplomatică slavă s-a bucurat de o excelentă organizare bazată, în bună măsură, pe experiența acumulată cu doi în urmă¹. Cei 22 de participanți veniți din Bulgaria, Cehoslovacia, R.F. Germania, Grecia, Italia, Iugoslavia, Olanda, Polonia, România, Ungaria și U.R.S.S. au audiat timp de 10 zile lecții (mai ales teoretice) susținute de 12 specialiști din Bulgaria, R.F. Germania, Iugoslavia, România și U.R.S.S. Subiectele expunerilor au cuprins o anumită porțiune din vastul teritoriu al paleografiei și diplomatiei slave și anume perioada dintre secolele X—XV. Dat fiind că auditoriul a fost format din tineri cercetători cu oarecare experiență în domeniu, expunerile au depășit nivelul unor lecții de inițiere devenind în fapt veritabile comunicări științifice în care au fost dezbătute unele dintre cele mai importante și mai actuale probleme ale studiilor slave.

¹ Conducerea seminarului a fost asigurată de Borjana Velčeva — director, Krasimir Stančev — director adjunct și Nina Atanasova — secretar și s-a bucurat de participarea prof. acad. Petăr Dinekov. De asemenea, întreaga manifestare a fost îndeaproape urmărită de Jivko Kabadajev, directorul secretariatului CIBAL.

În program au fost incluse următoarele teme: *Principii și metode de descriere și catalogare a manuscriselor chirilice* (Krasimir Stančev); *Probleme arheografice și textologice în legătură cu descrierea sbornicelor* (Klimentina Ivanova); *Probleme arheologice și textologice legate de sbornicele imnografice* (Ștefan Kožuharov); *Probleme paleografice ale manuscriselor chirilice adnotate* (Elena Tončeva); *Importanța datelor lingvistice în cronologizarea și localizarea manuscriselor chirilice din sec. X—XV* (Anghelina Minčeva); *Localizarea manuscriselor chirilice balcanice până în sec. XV* (Borjana Velčeva); *Probleme sintactice în descrierea manuscriselor slave chirilice din sec. X—XV* (Ekaterina Dogramadžieva); *Baza lingvistico-ortografică veche bulgară a celor mai vechi manuscrise rusești* (William Veder); *Dezvoltarea scrierii chirilice în Bulgaria în sec. XV* (Božidar Rajkov); *Dezvoltarea scrierii chirilice în Rusia până în sec. XV* (A. Amosov); *Dezvoltarea scrierii chirilice în Serbia până în sec. XV* (Dimitrie Bogdanović); *Scrierile chirilice în țările române în sec. XV* (Olimpia Guțu).

În ultimele două zile s-a organizat în continuarea seminarului o conferință cu titlul „Ornamentarea cărții manuscrise balcanice pînă în secolul al XVIII-lea” la care s-au prezentat opt comunicări, fiecare în parte consacrată unui aspect concret al problemei: *Dezvoltarea tipurilor de ornamente pe genuri și stiluri ornamentale în manuscrisele balcanice din secolele X—XVIII* (Aksinia Džurova — Sofia); *Miniaturi și ornamente pe tetraevangheliare* (Olimpia Guțu — București); *Problema relației dintre dezvoltarea*

scrierii și a ornamenticii (Dimitrie Bogdanović — Belgrad); *Despre modelele ornamentelor de pe manuscrisele vechi bulgare și paralela lor cu alte arte* (Liliana Mavrodinova — Sofia); *Stilul balcanic în citeva manuscrise din Biblioteca națională din Atena* (Hristina Pashu — Atena); *Inițialele geometrice de la mijlocul sec. XIII până în anii 30 ai sec. XIV și valoarea lor paleografică în datarea manuscriselor sîrbești* (Liulka Vasiliev — Belgrad); *Despre tipurile de inițiale ornate și unele manuscrise din centrul cărturăresc din Kotel* (Darina Karadžova — Sofia); *Influența cărților tipărite asupra cărții manuscrise balcanice în secolele XV—XVIII* (Elena Koceva — Sofia).

Intruniți în ședința finală, participanții la seminar și la conferință au fost de acord în a sublinia eficiența acestei formule de specializare a tinerilor cercetători și competența cu care gazdele s-au achitat de sarcinile ce le reveneau.

În afara lecțiilor propriu-zise au fost organizate vizite la monumente istorice, la Muzeul din cripta catedralei „Alexandru Nevski” și excepționala seară de muzică medievală cu membrii corului de cameră „Ioan Kukuzel”.

Fiind mai mult o întrunire de lucru decît o simplă reuniune menită să

pună punct celor două săptămîni de activitate, ultima ședință a punctat citeva concluzii și anume:

— seminarul de paleografie și diplomatică slavă va avea loc din doi în doi ani în același oraș (Sofia), sub egida aceluiași foruri și, pe cît posibil, cu aceeași participare. În felul acesta seminarul este înțeles ca un ciclu în care perfecționarea se face ascendent;

— deoarece în cele două seminare au predominat lecțiile cu caracter teoretic, s-a ajuns la concluzia că este necesar să se echilibreze raportul între acestea și lecțiile cu caracter aplicativ-practic;

— apreciindu-se că formula unei conferințe finale înțeleasă ca o continuare a seminarului a fost foarte utilă, s-a hotărît aplicarea ei și în viitor. De asemenea, s-a reținut ideea ca aceste conferințe să aibă o tematică foarte concret delimitată pentru a permite adîncirea problemelor;

— toate materialele seminarului și conferinței urmează să fie publicate (ca și în cazul primului seminar) în volume editate de CIBAL.

VILICĂ MUNTEANU,
ION ZARZĂRĂ

Lucrări ale D.G.A.S. premiate de Academia Republicii Socialiste România

În ziua de 25 noiembrie 1983 a avut loc la București Sesiunea adunării generale a Academiei Republicii Socialiste România consacrată decernării premiilor Academiei pe anii 1981—1982.

Lucrările sesiunii au fost deschise de acad. Ioan Anton, președintele Academiei R. S. România, care evocînd tradițiile acestui for științific al țării a evidențiat rolul și importanța decernării premiilor sale. Totodată, a fost apreciată valoarea lucrărilor premiate și contribuția lor la dezvoltarea științei și tehnicii, a culturii din țara noastră.

Cu acest prilej au fost distinse cu premiul „Nicolae Iorga” două lucrări apărute în anii 1981 și 1982 sub egida Direcției Generale a Arhivelor Statu-

lui: *Maramureșenii în lupta pentru libertate și unitate națională (1848—1918)*. *Documente*, elaborat de Filiala Arhivelor Statului județul Maramureș, autori: Vasile Căpilnean și Ioan Șabău, și *Izvoarele răscoalei lui Horea. Seria Diplomataria, vol. I, Premisele răscoalei (1773—1784)*, editată în colaborare cu Institutul de istorie și arheologie din Cluj-Napoca, autori: Costin Feneșan și Alexandru Neamțu.

Felicitînd autorii premiați pentru distincțiile primite le transmitem urările noastre de noi succese în activitatea viitoare care să le prilejuiască satisfacții la fel de mari.

MIOARA TUDORICĂ